

Literatura

Komentáře k Pastorálním listům

Uveden je nejdůležitější výběr výkladů Pastorálních listů. V textu je na ně odkazováno příjmením autora.

- BASSLER, Jouette M., *1&2 Timothy and Titus*: Abingdon New Testament Commentaries, Nashville, TN: Abingdon Press, 1996.
- BROX, Norbert, *Die Pastoralbriefe*, Leipzig: St. Benno-Verlag 1975.
- COLLINS, Raymond F., *1&2 Timothy and Titus: A Commentary*, Louisville, Kentucky, Westminster John Knox Press, 2002.
- KELLY, J. N. D., *The Pastoral Epistles*, Black's New Testament Commentary 14, Peabody, MA: Hendrickson Publishers 2009.
- KNIGHT III, George W., *The Pastoral Epistles*, NIGTC, Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1992.
- MONTAGUE, George T., *First and Second Timothy, Titus*, CCSS, Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2008.
- MOUNCE, William D., *Pastoral Epistles*, WBC 46, Nashville: Thomas Nelson, 2000.
- NEUDORFER, Heinz-Werner, *Der Brief des Apostels Paulus an Titus*, Witten: SCM R. Brockhaus; Giessen: Brunnen Verlag, 2012.
- NEUDORFER, Heinz-Werner, *Der erste Brief des Apostels Paulus an Timotheus*, Witten: SCM R. Brockhaus; Giessen: Brunnen Verlag, 2012.
- STOTT, John R. W., *II. Timoteovi*, Posolstvo biblie pre dnešný svet, Bratislava: Návrat, 1992.
- TOWNER, Philip H., *The Letters to Timothy and Titus*, The New International Commentary on the New Testament, Grand Rapids, MI: Eerdmans, 2006.
- WILD, Robert A., „The Pastoral Letters,“ in *The New Jerome Biblical Commentary*, ed. Raymond Brown et al., London: Geoffrey Chapman, 1993, s. 891–902.

Prameny a monografie

- APULEIUS, *Zlatý osel*, Praha: Svoboda, 1974.
- BROWN, Raymond E., *An Introduction to the New Testament*, New York: Doubleday, 1996.
- CARSON, D. A. – MOO, Douglas J., *Úvod do Nového zákona*, Praha, Návrat domů, 2008.
- COKAYNE, Karen, *Experiencing Old Age in Ancient Rome*, London: Routledge 2003.

- ČERNUŠKOVÁ, Veronika, „Tři stupně lásky v řeckém jazyce? Výrazy ‚milovat‘ a ‚láska‘ v klasické řecké literatuře a u církevních otců,“ *Studia theologica* 16, č. 1 (2014): 17–45.
- ČERNUŠKOVÁ, Veronika, „Výrazy pro lásku v septuagintě a novém zákoně,“ *Studia theologica* 16, č. 4 (2014): 1–40.
- DEISSMANN-MERTEN, Marie-Luise, „Alter,“ in *Der Neue Pauly: Enzyklopädie der Antike*, sv. 1, A-Ari, ed. Hubert CANCIK – Helmuth SCHNEIDER, Weimar: Metzler, 1996, sl. 556–559.
- DUS, Jan A. (ed.), *Přiběhy apoštolů, Novozákonní apokryfy II*, Praha: Vyšehrad, 2003.
- EHRMANN, Bart D., *The Orthodox Corruption of Scripture: The Effect of Early Christological Controversies on the Text of the New Testament*, New York: Oxford University Press, 1996.
- EUSEBIUS PAMPHILI, *Církevní dějiny* (přel. Josef J. Novák), Praha: Ústřední církevní nakladatelství, 1988.
- FOERSTER, Werner, „σέβομαι κτλ.“ in *Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament*, Stuttgart: Kohlhammer, 1966, sv. 7, s. 168–195.
- FRANTIŠEK pp., *Lumen fidei: Světlo víry*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2013.
- FUNK, Franz Xaver (ed.), *Didascalia et Constitutiones apostolorum*, Paderborn: Schoeningh, 1905.
- FUNK, Robert W. „The Apostolic Parousia: Form and Significance,“ in *Christian History and Interpretation: Studies Presented to John Knox*, ed. William Reuben FARMER, s. 249–268.
- GIBSON, Margaret Dunlop (ed.), *The Commentaries of Ishodad of Merv, Vol. 4: Acts of the Apostles and Three Catholic Epistles*, Cambridge: Cambridge University Press, 1913.
- HÄFNER, Gerd, „Die Pastoralbriefe,“ in Martin EBNER – Stefan SCHREIBER (ed.), *Einleitung in das Neue Testament*, Stuttgart: Kohlhammer, 2008.
- HAGNER, Donald A., *The New Testament: A Historical and Theological Introduction*, Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2012.
- HANSON, R. P. C., *The Search for the Christian Doctrine of God: The Arian Controversy 318–381 AD*, New York: T&T Clark, 2005.
- HÄRING, Bernhard, *Das Gesetz Christi*, Freiburg im Breisgau: Erich Wewel, 1959.
- HERYÁN, Ladislav, „Parrhesia v Prvním Janově listu,“ *Studia theologica* 12, č. 3 (2010): 63–79.
- CHESTERTON, Gilbert Keith, *Orthodoxie*, Praha: Academia, 2000.
- IRENEUS, *Patero kněh proti kacířstvím*, Praha: Dědictví sv. Prokopa, 1876.
- KARRIS, Robert J., *A Symphony of New Testament Hymns*, Collegeville: Liturgical Press, 1996.
- KÄSEMANN, Ernst, „Sätze heiligen Rechtes im Neuen Testament,“ in KÄSEMANN, Ernst, *Exegetische Versuche und Besinnungen: Auswahl*, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2011, s. 96–109.
- KITTEL, Gerhard (ed.), *Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament [=ThWNT]*, ed., Stuttgart: W. Kohlhammer, 1965.
- KÖSTENBERGER, Andreas J., „Pseudonymity, the New Testament, and the Pasto-

- ral Epistles," in Andreas J. KÖSTENBERGER – Terry L. WILDER (ed.), *Entrusted with the Gospel: Paul's Theology in the Pastoral Epistles*, Nashville, TN: B&H Academic, 2010.
- KUNETKA, František, „Chrám jako *domus ecclesiae*,“ *Studia theologica* 5, č. 2 (2003): 68–74.
- LANDFESTER, Manfred (ed.), *Der Neue Pauly: Enzyklopädie der Antike*, Stuttgart: J. B. Metzler, 2003.
- LIDDELL, Henry George – SCOTT, Robert, *A Greek-English Lexicon*, Oxford: Clarendon Press, 1968.
- LOHSE, Eduard, *Die Entstehung des Neuen Testaments*, Theologische Wissenschaft, Stuttgart: Kohlhammer, 1991.
- LOWLOR, H. J. „St. Paul's Quotations from Epimenides,“ *The Irish Church Quarterly* 9, č. 35 (1916): 180–193.
- MACINTYRE, Alasdair, *Ztráta ctnosti*, Praha: Oikúmené, 2004.
- MARTIN, Konrad, *Lehrbuch der katholischen Moral*, Paderborn: Salzwasser, 2014.
- METZGER, Bruce M., *A Textual Commentary on the Greek New Testament*, London: United Bible Societies 1971.
- MOULE, C. F. D., *An Idiom Book of New Testament Greek*, Cambridge, Cambridge University Press, 1959.
- MRÁZEK, Jiří, *Zjevení Janovo*, Praha: CBS-ČBS, 2009
- MURPHY-O'CONNOR, Jerome, *Paul: A Critical Life*, Oxford: Oxford University Press, 1997.
- NORTH, J. Lionel, „Human Speech‘ in Paul and the Paulines: The Investigation and Meaning of ἀνθρώπινος ὁ λόγος (1 Tim. 3:1),“ *Novum Testamentum* 37, č. 1 (1995): 50–67.
- OPATRNÝ, Dominik, *Adresáti Prvního listu Petrova*, licenciální práce obhájená na CMTF UP, Olomouc 2008.
- OPATRNÝ, Dominik, *Ježíš – světlo slepých: Uzdravení slepého od narození ve čtvrtém evangeliu*, Olomouc: VUP, 2011.
- OPATRNÝ, Dominik, „Pastoral Forgery? How Biblical Scholars and Moral Theologians Speak about Lying,“ in *God in Question: Religious Language and Secular Languages*, ed. Martin M. LINTNER, Brixen: Weger, 2014.
- PAPEŽSKÁ BIBLICKÁ KOMISE, *Židovský národ a jeho svatá písma v křesťanské biblii*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2004.
- PLATÓN, *Faidón*, Praha: Oikúmené, 2005.
- POKORNÝ, Petr – HECKEL, Ulrich, *Úvod do Nového zákona: Přehled literatury a teologie*, Praha: Vyšehrad, 2013.
- POSPÍŠIL, Ctirad Václav, *Ježíš z Nazareta, Pán a Spasitel*, Praha: Krystal OP, 2002.
- PRACH, Václav, *Řecko-český slovník*, Praha: Vyšehrad, 1998.
- REDALIÉ, Yann, „Pastorální epištoly (1. a 2. Timoteovi; Titovi),“ in Daniel MARGUERAT (ed.), *Úvod do Nového zákona: Historie, písmo, teologie*, Jihlava: Mlýn, 2014.
- RYŠKOVÁ, Mireia, *Doba Ježíše Nazaretského*, Praha: UK, 2008.
- RYŠKOVÁ, Mireia, *První list Tesalonickým*, Praha: CBS-ČBS, 2007.
- SEGERT, Stanislav, Robert ŘEHÁK a Šárka BAŽANTOVÁ (přel.), *Rukopisy od Mrtvého moře*, Praha: Oikúmené 2007.
- SCHLEIERMACHER, Friedrich, *Über den sogenannten ersten Brief des Paulus an*

- den Timotheus: Ein kritisches Sendschreiben*, Berlin: Realschulbuchhandlung, 1807.
- SCHNELLE, Udo, *Einleitung in das Neue Testament*, UTB, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2002.
- STÄHLIN, „Xῆρα,“ *Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament*, Stuttgart: Kohlhammer, 1966, sv. 9, str 428–454.
- STUART, Moses, *A Treatise on the Syntax of the New Testament Dialect*, Edinburgh: Thomas Clark, 1835.
- TÍCHÝ, Ladislav, *List Galatským*, Praha: CBS-ČBS, 2016.
- TÍCHÝ, Ladislav, „Tzv. pasivum divinum v Novém zákoně,“ *Studia theologica* 7, č. 3 (2005): s. 18–29.
- TÍCHÝ, Ladislav, *Úvod do Nového zákona*, Svitavy: Trinitas 2003.
- WILSON, Derek, *The People's Bible: The Remarkable History of the King James Version*, Oxford: Lion Books, 2013